

Утвърждавам: /п/

Директор: Димитър Петров

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА
УЧЕНИЦИ, ЗА КОИТО БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК
НЕ Е МАЙЧИН**

2018/2019 учебна година

Приета на заседание на ПС Протокол № 1 от 27.09.2018 год.

Утвърдена със Заповед на директора на училището № РД-10-79 от 09.10.2018 год.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Програма е израз на готовност за изготвяне и прилагане на интеграционни училищни политики. Изготвена е в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на политиката за гарантиране на равните възможности на българските граждани. Училищната програма се базира на:

- Принципите в системата на предучилищното и училищното образование, визирани в ЗПУО;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество /2010 – 2020 г./
- Национална стратегия на Р България за интегриране на ромите /2012 – 2020 г./;
- Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;

Образователната интеграция е процес, в който участват както децата от ромския етнос, така и тези от българския. Този процес ангажира отговорните образователни институции и цялата общност за осъществяването му. Образователната интеграция е важна предпоставка за цялостния процес на модернизация на ромската общност, тяхното последващо приобщаване на пазара на труда, за повишаване на здравния им статус и за подобряване на жилищните им условия. Липсата на образование и квалификация на ромското малцинство го прави неконкурентно на трудовия пазар. Резултатът е нарастващ процент на безработица и огромен контингент от граждани на социално подпомагане

Целите и дейностите, които си поставя настоящата Програма са съобразени с приетите принципи в системата на предучилищното и училищното образование, визирани в ЗПУО.

Като се взеха предвид мерките, посочени в Приоритет «Образование» от Националната стратегия и като се отчете необходимостта от прилагането им на местно ниво, предвид образователното равнище на ромите, живеещи в селата, от които учат деца в ОУ «Христо Ботев» - с. Ръжево Конаре, разработването и изпълнението на Училищна програма за образователна интеграция на децата и учениците от ромската общност, се счита за важен механизъм за постигане на равноправното им интегриране в българското общество.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

Брой ученици, за които българският език не е майчин през последните 3 учебни години

2015/2016		2016/2017		2017/2018	
Бр	%	Бр	%	Бр	%
55	54	46	55	36	48

Брой ученици от ромски произход, завършили начално образование през последните три учебни години:

2015/2016		2016/2017		2017/2018	
Брой	% спрямо общия брой ученици, за които българският език не е майчин	Брой	% спрямо общия брой ученици, за които българският език не е майчин	Брой	% спрямо общия брой ученици, за които българският език не е майчин
6	100	6	100	3	100

Брой ученици от ромски произход, завършили основно образование през последните три учебни години:

2015/2016		2016/2017		2017/2018	
Брой	% спрямо общия брой ученици, за които българският език не е майчин	Брой	% спрямо общия брой ученици, за които българският език не е майчин	Брой	% спрямо общия брой ученици, за които българският език не е майчин
8	89	12	100	6	100

Положителен е фактът, че всички ученици са завършили начално и основно образование.

От завършилите основно образование през учебната 2017/2018 година **всички ученици продължават образованието си.**

Учениците от уязвими групи се нуждаят от допълнителна подкрепа за изравняване на стартовите им позиции при постъпване в образователната система. Необходимо е да се полагат социални грижи с оглед пълноценно участие в образователния процес, поради факта, че нямат възможности за равен старт. Допълнителна работа с тях се налага и за постигане на добри резултати в училище, тъй като наблюденията сочат, че поради недостатъчното владение на български език сред тези ученици, успеха в училище е по-нисък. Задържането на учениците, принадлежащи към ромския етнос в образователната система до завършване на основно образование, също представлява приоритет в работата ни по образователната интеграция. Необходимо е и мотивиране и стимулиране за продължаване на обучението след завършване на начално и основно образование. Предприемането на подкрепящи мерки в тази насока съответства на международните стандарти в областта на правата на човека и защитата на малцинствата и не представлява дискриминация спрямо други.

III. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- **Обхващане и задържане на всички ромски ученици, живеещи в селата, от които се обучават ученици в училището в образователната система**
- **Осигуряване на качествено образование в мултикултурна среда**
- **Задържане на броя на завършилите основно образование роми**

IV. ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. Пълно обхващане на всички ромски деца в задължителна училищна възраст от образователната система и реинтеграция на отпадналите ученици в системата на образованието.

2. Обучение в дух на толерантност и недискриминация.

3. Допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа и взаимодействие в мултиетническа образователна среда

4. Приобщаване на родителите на ромски деца към образователния процес и засилена работа с тези, които не подкрепят образованието на техните деца

5. Стимулиране развитието и изявата на талантиливи деца и ученици от ромски произход.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и на ромската общност. Всички участници в образователния процес /семейство, училище, институции, НПО/ трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Мерките за постигане на целите на настоящата Програма са заложи в План за действие по изпълнението ѝ, в който са посочени конкретни дейности, чието изпълнение ще способства за реализирането на основните цели и приоритетни направления залегнали в нея.

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТА
ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЧЕНИЦИ, ЗА КОИТО
БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК НЕ Е ЕМАЙЧИН**

По приоритетно направление 1: Пълно обхващане на всички ромски деца в задължителна училищна възраст от образователната система и реинтеграция на отпадналите ученици в системата на образованието

Дейности	Отговорник	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
1. Идентифициране на деца, подлежащи на задължително училищно обучение и организиране на срещи с техните родители	Директор и начални учители	ежегодно	Не е необходимо	Пълно обхващане на подлежащите за постъпване в I-ви клас деца от ромски произход
2. Осигуряване на училищен автобус за учениците от ромски произход, живеещи в ромския квартал на с. Ръжево Конаре през есенно-зимния период	Община Калояново и Директор	Ежегодно от 01 ноември до 30 март	Общински бюджет	Редовно посещаване на учебните занятия
3 Работа, свързана с мотивиране за връщане в училище на отпадналите ученици, включително чрез срещи с техните семейства	Общинска администрация Калояново, ; НПО;	ежегодно	Не е необходимо	Брой ученици, реинтегрирани в образователната система
4. Подпомагане на отпадналите и застрашените от отпадане по социални причини ученици, чрез закупуване на учебни пособия, материали и др.	ОУ «Христо Ботев»	ежегодно	Училищен бюджет	Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграцията на отпадналите ученици; Превантивни мерки за застрашените от отпадане

По приоритетно направление 2: Обучение в дух на толерантност и недискриминация.

Дейности	Отговорници	Срок	Източник на Финансиране	Очакван резултат
1. Възпитание и обучение в дух на толерантност и добро отношение на учениците спрямо връстниците си от	Учители	постоянен	Не е необходимо	Толерантно отношение между учениците. Благоприятна приемна среда;

ромски произход				
2. Разясняване на недопустимостта на прояви на дискриминация в училището чрез срещи с родителите на учениците, които не принадлежат към малцинствените групи	Кл. ръководители	Постоянен	Не е необходимо	Благоприятна среда в училище за ромските деца
3. Включване на разпоредби в правилниците на училището за гарантиране на толерантно отношение към децата от ромската общност	Директор	Ежегодно	Не е необходимо	Създаване на благоприятна училищна среда

По приоритетно направление 3: Допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда

Дейности	Отговорници	Срок	Източник на финансиране	Очаквани резултати
1.Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	Председатели на МО	постоянен	Училищен бюджет и други източници	Умения за работа на учители, възпитатели и директор с деца от ромски произход. Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование.

По приоритетно направление 4: Приобщаване на родителите на ромски деца към образователния процес и засилена работа с тези, които не подкрепят образованието на техните деца

Дейности	Отговорници	Срок	Източник на финансиране	Очаквани резултати
1. Организиране на срещи в ромските квартали с родители и деца с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование	Директор и учители	постоянен	Не е необходимо	Устойчивост на интеграцията; Увеличаване броя на учениците, които посещават редовно училище и имат добра успеваемост. По-голям брой ученици завършили

				основно образование и продължили след това образованието си
2. Включване на родители роми в училищното настоятелство	Директор и Съвет на настоятелите	постоянен	Не е необходимо	Ангажиране на родителите към обучението на техните деца

По приоритетно направление 5: *Развиване и изява на талантливи ученици от ромски произход*

Дейности	Отговорници	Срок	Източник на финансиране	Очаквани резултати
1. Идентифициране на ученици от ромски произход с изявени дарби, които да бъдат мотивирани да развиват своята дарба, чрез допълнителни занимания	Учители	постоянен	Не е необходимо	Повишен брой ученици от ромски произход, които да бъдат включени в извънкласни дейности
2. Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите деца, чрез предоставяне на материали и пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства	Училище	постоянен	Училищен бюджет	Преодоляване пречките и гарантиране до някаква степен на продължаващо обучение, свързано с развитие на дарбата на детето